

Sundhedsstyrelsen

Den 28. juni 1983

Cirkulære om information og samtykke for så vidt angår patienter med psykiske lidelser

(Til landets læger)

På baggrund af en redegørelse fra december 1981 afgivet af en under Sundhedsstyrelsen nedsat arbejdsgruppe om lægers pligt til at informere deres patienter og disses samtykke til indgreb og behandlinger udsendte Sundhedsstyrelsen den 21. oktober 1982 cirkulære om information og samtykke: »Lægers pligt og patienters ret«.

På givne foranledning skal Sundhedsstyrelsen præcisere – i overensstemmelse med det i nævnte redegørelse anførte – at hovedreglen er, at psykiatrisk og somatisk behandling ikke kan finde sted mod psykisk syge personers vilje, og at der derfor skal gives information i ønsket omfang i overensstemmelse med, hvad der ifølge redegørelsen og cirkulæret af 21. oktober 1982 gælder for ikke-psykisk syge personer.

For så vidt angår behandling af den psykiske lidelse, som patienten er indlagt for mod dennes vilje, kan behandling dog undtagelsesvis finde sted, nemlig ved livstruende tilstande, ved psykotiske tilstande, hvor der foreligger fare for patienten selv og omgivelserne, og hvor behandling med et beroligende lægemiddel er mere hensigtsmæssig eller human end en fysisk

restriktion, samt ved psykotiske tilstande hos patienter, hvor undladelse af behandling alvorligt vil forringe udsigterne til helbredelse. I disse tilfælde skal der heller ikke indhentes samtykke fra værge eller eventuelle pårørende.

Behandling uden eller mod patientens vilje for somatiske lidelser hos tvangsindlagte inhabile patienter, som ikke er i stand til at vurdere og handle fornuftmæssigt med hensyn til egen sygdomstilstand, kan iværksættes ved livstruende tilstande eller i situationer, hvor der foreligger alvorlig risiko for helbred. Behandling kan i disse tilfælde gennemføres uden værge eller eventuelle pårørendes samtykke.

Hvis man uden for nævnte tilfælde finder, at en patient på grund af sin psykiske lidelse ikke er i stand til at tage stilling til (samtykke i) nødvendig behandling, må der gennemføres en personlig umyndiggørelse, således at bestemmelse om tvangsbehandling herefter kan træffes af den beskikkede værge. Sundhedsstyrelsen kan i øvrigt i det hele henholde sig til det i cirkulære af 21. oktober 1982 om information og samtykke anførte.

Søren K. Sørensen

/ Øhlenschläger